

25 ביולי 2013

לכבוד

עו"ד זהר שפק, פקד
יועץ משפטי תחנת באר שבע
בפקס' 08-9781423

שלום רב,

הנדון: פתיחה בחקירה נגד הקאנטרי קלאב בבאר שבע בחשד לאפליה על רקע לאום

סימוכין: מכתבנו מיום 7.7.13, תשובתך מיום 21.7.13

1. אנו שבים ופונים אליך בנושא שבנדון, מאחר שתגובתך לפנייתנו אינה מספקת מענה חד משמעי לבקשתנו לפתוח בחקירה פלילית נגד "החברה למרכזי תרבות וספורט לעובד ומשפחתו בע"מ", בעלת הקאנטרי קלאב בבאר שבע, בחשד לביצוע עבירה לפי סעיף 9 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"). להזכירך, דרישתנו באה לאחר פרסומו של תחקיר עיתונאי ממנו עלה כי עובדי הקאנטרי קלאב מנעו את כניסתם לבריכה של ערבים שאינם תושבי העיר, אף שהותרה כניסתם של יהודים שאינם מתגוררים בה.
לנוחותך מצורף מכתבנו שנית.
2. חוסר הנהירות אך גבר בשל כך שלמרות שעיקר דברך עסק בעילת התביעה האזרחית שבחוק, חתמת את מכתבך בכך שמר טאהר מריסאת, אשר נפגע מהסלקציה שהופעלה בבריכה, רשאי להתלונן על כך במשטרה ותלונתו תיבחן על פי הוראות הדין.
3. בעניין זה נבקש להזכירך, כי האיסור הפלילי נועד לאכוף נורמה ציבורית ולא רק להגן על נפגע קונקרטי. רציונאל זה מעוגן בס' 59 לחוק הסדר הפלילי תשמ"ו-1982, הקובע כי חובתה של המשטרה היא לפתוח בחקירה ברגע שנודע לה על ביצוע עבירה, בין אם בעקבות תלונה פרטנית שהוגשה לה ובין בכל דרך אחרת. על כן, די היה בדרישתנו המפורטת לפתיחה בחקירה, אשר במסגרתה תמללנו קטעים מהתחקיר המעידים מפורשות על המדיניות המפלה הנוהגת בקאנטרי קלאב, על מנת לפתוח בחקירה, ובמסגרתה לזמן את מר מריסאת לעדות.
4. זאת ועוד. בעקבות פרשת הסופרלנד הנחה ביוני השנה היועץ המשפטי לממשלה את המשטרה והפרקליטות לפעול בנחרצות נוכח הפרת הוראות חוק איסור הפליה, באמצעות אכיפת ההוראה הפלילית שבחוק, ואף הורה להציג לו תכנית פעולה שמטרתה הגברת ההיכרות

והמודעות של גורמי אכיפת החוק לפן הפלילי שלו. אי פתיחה בחקירה במקרה שהבאנו לדיעתכם, עומדת בניגוד להנחית היועץ המשפטי לממשלה, ומסכלת את כוונותיו המוצהרות. (להחלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 18.6.13 ר' <http://index.justice.gov.il/Publications/News/Pages/HachlataYoetzSuperLand.aspx>)

לאור כל האמור לעיל נבקשכם להורות בהקדם על פתיחה בחקירה פלילית נגד "החברה למרכזי תרבות וספורט לעובד ומשפחתו בע"מ", בעלת הקאנטרי קלאב בבאר שבע, בחשד לביצוע עבירה לפי סעיף 9 לחוק איסור הפליה, ולעדכן אותנו בדבר החלטתכם.

נודה להתייחסותך המהירה.

בכבוד רב,
טל חסיין, עו"ד

העתקים : מר יהודה וינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס': 02-6467001
תני"צ שאול גורדון, היועץ המשפטי למשטרה, בפקס': 02-5898762

7 ביולי 2013

לכבוד

נצי"מ תומר בדש

מפקד משטרת באר שבע

בפקס' 08-9781408

שלום רב,

הנדון: פתיחה בחקירה נגד הקאנטרי קלאב בבאר שבע בחשד לאפליה על רקע לאום

אנו פונים אליך בבקשה לפתוח בחקירה פלילית נגד חברת "החברה למרכזי תרבות וספורט לעובד ומשפחתו בע"מ", בעלת הקאנטרי קלאב בבאר שבע, בחשד לביצוע עבירה לפי סעיף 9 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, וזאת כמפורט להלן:

1. ביום 4 ביולי 2013 שודר בתוכנית הבוקר של אורלי וגיא בערוץ 10 תחקיר, ממנו עלה כי הקאנטרי קלאב בבאר שבע מנע את כניסתם לבריכה של ערבים שאינם תושבי העיר, בשעה שליהודים שאינם מתגוררים בבאר שבע הכניסה הותרה.
2. התחקיר נערך בעקבות פנייתו לתכנית של מר טאהר מריסאת, מורה ומתנדב, אשר ביקש להיכנס לבריכה עם שניים מחבריו, ונענה כי הכניסה לקאנטרי מותרת רק לתושבי העיר. מר מריסאת, אשר ידע כי גם מי שאינם תושבי העיר רוחצים בבריכה זו, פנה לתוכנית הבוקר אשר שלחה למקום תחקירן. התחקירן, תושב נתניה, לא התקשה לרכוש כרטיס, אף שהצהיר שאינו תושב העיר.
3. מצפייה בתוכנית עולה, כי הקאנטרי נוהג באפליה אסורה ופסולה כלפי ערבים שאינם תושבי העיר. לנוחותך, מצורף תמלול קטעי השיחה הרלבנטיים, אשר צולמו והוקלטו, בין קופאית הקאנטרי ובין מר מריסאת והתחקירן:

מר מריסאת לקופאית: ".... אז איך את אומרת שרק באר שבעים בפנים?"

קופאית: "זה הנוהל, אני אמכור רק לבאר שבעים".

מר מריסאת: "את לוקחת תעודות זהות של כל האנשים שנכנסים? אני אומר לך אני סקפטי... אני לא מרגיש טוב עם זה....".

קופאית: "זו פשוט הנחיה חדשה".

מר מריסאת עזב את המקום, והגיע תחקירן תכנית הבוקר, תושב נתניה.

התחקירן לקופאית: "כמה זה?"

קופאית: "75. אתה חייל?"

תחקירן: "אה...לא. יש בעיה עם זה שאני לא מבאר שבע?"

קופאית: "לא".

תחקירן: "לא?"

קופאית: "זה לא מכוון אליך".

תחקירן: "זה לא מכוון אליי? מה זאת אומרת?"

קופאית: "זה לאוכלוסייה מסוימת...".¹

4. ההפרדה שמבצע הקאנטרי בין תושבים יהודים לערבים בכניסה לבריכה, ואפלייתם של האחרונים, מנוגדת לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "החוק"), האוסר מפורשות על אפליה, בין היתר מחמת השתייכות לאומית, בקבלת שירותים ציבוריים כמו אלה הניתנים בקאנטרי. החוק אוסר על אפליה בקבלת השירות ובעת כניסה למקום המציע את השירות.
5. לפי החוק, אפליה כזו מהווה עבירה פלילית, שדינה קנס בגובה של עד 150,600 ₪ (סעיף 9 לחוק).
6. אף שהנהלת הקאנטרי בתגובתה לכתבה התנערה מהמקרה בטענה כי הכניסה לבריכה מותרת רק לתושבי באר שבע וסביבתה, ובחרה להפיל את האחריות לכך על כתפיה של הקופאית ("הכנסת אזרח אשר אינו תושב באר שבע מפרה את הכללים... אנו רואים זאת בחומרה"...), ניכר מהכתבה כי לא הייתה זו יוזמה של הקופאית וכי מדובר במדיניות גזענית ומפלה.
7. יתרה מכך. גם טענת הקאנטרי כי הכניסה אליו מוגבלת לתושבי העיר והסביבה - גם אם זו היתה נאכפת באופן שווה על ערבים ויהודים - מהווה כשעצמה אפליה פסולה, אשר פעמים רבות כל מטרתה היא לחסום קבוצות מסוימות באוכלוסיה. בית המשפט כבר פסק בשורת מקרים כי גם אפליה על רקע מקום מגורים הנה אפליה פסולה, אשר החוק בא להגן מפניה (ר' למשל ע"א (נצרת) 198/09 ניסים סרור נ' חברת רוזינט מוזיק בע"מ).
8. מהאמור לעיל עולה ומתחזק חשד לביצועה של עבירת אפליה בהתאם להוראות החוק, המצדיקה פתיחה בחקירה. אנו מודעים לכך כי גורמי האכיפה לא עסקו עד כה באכיפת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים במישור הפלילי, אך לא בכדי קבע המחוקק סנקציה פלילית בחוק זה, וחזקה עליו שלא התכוון שתהיה זו אות מתה.

¹ לצפייה בכתבה המלאה <http://boker.nana10.co.il/Article/?ArticleID=989020>

9. במקרה זה, כמו במקרה הסופרלנד שנחשף אך לפני שבועות ספורים, וכמו חשיפת התופעה של איסור כניסה לערבים לבריכות בצפון הארץ², קיים אינטרס ציבורי וחברתי רב עוצמה באכיפת האיסור הפלילי על אפליה באספקת השירות. סירוב להכניס ערבים לבריכת שחייה בשל השתייכותם הלאומית (וכאמור, גם בגין מקום מגוריהם), כמו גם הפרדה בין תלמידים יהודים לערבים בכניסה ללונה פארק, מחזקים תפיסות סטריאוטיפיות גזעניות ומביאים לדה-לגיטימציה של הציבור הערבי בכללותו. התעלמות ואי אכיפת החוק על עסקים הנוקטים באפליה כזו מעודדת את התפשטות התופעה, ומשדרת מסר כי אפליה כזו מותרת.

אשר על כן אנו מבקשים כי תורה על פתיחתה של חקירה נגד הקאנטרי קלאב בחשד לעבירה על פי סעיף 9 לחוק, וככל שהמצאים יאשרו את התשדות, כי יוגש כתב אישום בהתאם.

בכבוד רב,
טל חסין, עו"ד

העתק: מר יהודה וינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס': 02-6467001
מר טאהר מריסאת

² ר' חדשות 10 מיום 5.7.2010 <http://news.nana10.co.il/Article/?ArticleID=989181> (הדקה ה-33 ואילך)